Силабус освітнього компонента
Програма навчальної дисципліни

Вступ до спеціальності. Ознайомча практика

Шифр та назва спеціальності
D3 – Менеджмент

Інститут
ННІ Економіки, Менеджменту та Міжнародного бізнесу

Спеціалізація
-

Кафедра
Менеджменту (204)

Освітня програма
Менеджмент організацій і адміністрування Міжнародний бізнес Проєктний менеджмент

Тип дисципліни
Обов'язкова, Спеціальна (професійна) підготовка

Рівень освіти
Перший (бакалаврський)

Форма навчання
Денна, заочна, дистанційна

Семестр
1

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники

Коптєва Ганна Миколаївна
hanna.koptieva@khpi.edu.ua
д.е.н, професорка, професорка кафедри менеджменту

Авторка і співавторка понад 350 наукових і методичних публікацій, включаючи 14 підручників і навчальних посібників, 7 монографій і більше ніж 250 наукових публікацій. Провідна лекторка з дисциплін: «Методологія наукових досліджень», «Управління стратегічними змінами», «Соціальна відповідальність і бізнес-етика» та інші.
https://web.kpi.kharkov.ua/mto/about/staff/kopteva-2/

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на те, щоб студенти отримали загальне уявлення про систему вищої освіти та вивчили основні ролі менеджерів і вимоги до них, які стосуються їх професійної діяльності, лідерства та комунікації. Акцент робиться на критичному мисленні, роботі в команді та ефективних комунікаціях.

Мета та цілі дисципліни

Мета курсу – формування у студентів загального уявлення про систему вищої освіти в Україні та світі, розкрити предметну сферу менеджменту та його функції і розвинути здатність студентів до критичного мислення, роботи в команді та комунікацій.
Задачі курсу
ознайомлення студента із основними положеннями про організацію вищої освіти в Україні та її особливостями у ЗВО, надати стислу інформацію про Болонський процес; визначення місця та

ролі фахівця з менеджменту на підприємстві (в організації, установі); ознайомлення зі сферою майбутньої професійної діяльності, необхідними практичними вміннями та навичками.

Формат занять

Практичні заняття, консультації, самостійна робота. Підсумковий контроль – диференційований залік.

Компетентності

СК04. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними. СК05. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.
СК09. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.
СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління. СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.
СК15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Результати навчання

ПР03. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
ПР05. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
ПР16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 90 год. (3 кредити ECTS): практичні заняття – 32 год., самостійна робота – 58 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Курс є початковим і потребує знань на рівні середньої освіти.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Презентації, дискусії, семінари, кейс-орієнтоване навчання, індивідуальна та командна робота, дослідницька робота, написання есе. Навчальні матеріали доступні студентам через OneDrive, Microsoft Teams.

Програма навчальної дисципліни

Навчальні заняття

Лекції

Лекції не передбачені

Практичні заняття

Теми практичних/семінарських занять	Кількість годин	Вагові коефіцієнти *a*
Тема 1. Вища освіта в контексті Болонського процесу. Університетська освіта: сучасні вимоги та виклики. Болонський процес. Європейська кредитно-трансфертна система. Світовий рейтинг університетів. Національна рамка кваліфікацій. Рівні та ступені вищої освіти в Україні.	2	1,0
Тема 2. Менеджерські ролі та посади. Ділова гра «Проєктуй систему». Онлайн тестування «Хто такі менеджери?». Опитування. Написання критичного есе «В	4	1,0

менеджменті важливий не успіх, а значимість того, що ти робиш». Дискусії за мотивами фільмів «Засновник», «Людина, яка змінила все».		
Тема 3. Нові професії в менеджменті. Ознайомлення з матеріалами форсайту «Професії майбутнього в менеджменті». Ділова гра «Проектуй систему». Опитування. Тестування. Аналітичні здібності та прийняття рішень в менеджменті. Командна робота «Діаграма Ісікави».	8	1,0
Тема 4. Ключові тренди в сучасному менеджменті. Виклики для сучасного менеджменту. Глобалізація. Розвиток ІКТ. Модеді управління.	4	1,0
Тема 5. Трансформаційне лідерство: ключові риси сучасного менеджера. Менеджерські ролі та лідерство (командна діяльність та дискусії за мотивами фільму «Стів ДЖОБС»). Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Дискусія. Командна робота.	4	1,0
Тема 6. Комунікація в менеджменті. Написання критичного есе «Прозорі комунікації як ключовий фактор успіху в менеджменті». Опитування. Спостереження. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність комунікувати.	2	1,0
Тема 7. Корпоративна соціальна відповідальність як ключовий напрям сучасного менеджменту. КСВ як ключовий фактор отримання конкурентних переваг. Відповідальний бізнес – це ключ до вирішення багатьох викликів. Ключові принципи КСВ. КСВ у теоріях стратегічного управління. Анкетування. Дискусія. Командна робота.	4	1,0
Тема 8. Усна доповідь індивідуального проєкту «Менеджер, який мене надихає». Усна доповідь індивідуального проєкту «Менеджер, який мене надихає». Написання есе. Презентація індивідуальних завдань.	4	1,0
Загальна кількість годин	**32**	$\sum_{i=1}^{n} a_i$

Лабораторні заняття

Лабораторні роботи не передбачені планом

Контрольні роботи

Теми контрольних робіт	Вагові коефіцієнти b
Підсумковий семестровий тест	1,0
Загалом	$\sum_{i=1}^{m} b_i$=1

Самостійна робота

Опрацювання теоретичного матеріалу

Теми для самостійного вивчення	Кількість годин
Тема 1. Вища освіта в контексті Болонського процесу. Болонська декларація. Перспективи розвитку Болонського процесу.	6
Тема 2. Менеджерські ролі та посади. Опрацювання матеріалу майбутніх менеджерських ролей і посад в Quizlet.	6
Тема 3. Нові професії в менеджменті. Кар'єра майбутнього. Топ-10 популярних менеджерських професій	6
Тема 4. Ключові тренди в сучасному менеджменті. Нові підходи до управління. Культура співпраці. Розвиток лідерського потенціалу. Діджиталізація та цифрова трансформація.	10
Тема 5. Трансформаційне лідерство: ключові риси сучасного менеджера. Трансформація ролі та якостей сучасного. лідера Ключові риси сучасного трансформаційного менеджера	10
Тема 6. Комунікація в менеджменті. Шляхи підвищення ефективності комунікацій у менеджменті	8
Тема 7. Корпоративна соціальна відповідальність як ключовий напрям сучасного менеджменту. Напрями трансформації соціальної відповідальності бізнесу.	12
Загальна кількість годин	**58**

Тематика індивідуальних завдань

Теми індивідуального завдання	
Підготовка доповіді та презентація есе "Робота моєї мрії". Уявіть та опишіть роботу своєї мрії, використовуючи шаблон: 1 Моя робота - це ... 2 Я працюю в компанії (або на себе) 3 Мої основні функції 4 Мене оточують люди, які виконують 5 Показником ефективності моєї роботи є 6 Мені потрібні для цієї роботи такі Hard skills ("жорсткі навички") Soft skills (універсальні навички або "м'які навички") 7 Що мені найбільше подобається в моїй роботі, це...	
Загальна кількість годин	**16**

Неформальна освіта

Можливість перезарахувати окремі теми або курс шляхом: проходження професійних курсів чи тренінгів, онлайн-освіти, професійних стажувань, в рамках дисципліни відсутня.

Література, навчальні матеріали та інформаційні ресурси

Основна література

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII // Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text
2. Drucker P. F. Management. – Zondervan, 2008.
3. Krasnokutska N. Introduction to Specialty (Management): lecture slides. – Kharkiv, 2018. – 68 p. – URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/ handle/KhPI-Press/34883.
4. Management / M. H. Mescon; .M. Albert, F. Khedouri. – 1988.
5. Краснокутська Н.С. [та ін.] Менеджмент: навч. посібник – Харків: Друкарня «Мадрид», 2019
6. Стандарт вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 073 "Менеджмент».

7. Менеджмент для магістрів [Електронний ресурс] : навч. посібник / О. В. Прохоренко, Г. М. Коптєва, П. В. Брінь [та ін.]. ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків : НТУ "ХПІ", 2025. – 382 с.

Додаткова література

1. Коптєва Г.М., Шелест О.Л. Лідерські практики у формуванні цифрової організаційної культури підприємств: концептуальна модель та оцінювання лідерського впливу. Review of transport economics and management. № 15 (31). 2026. С.295-303. https://doi.org/10.15802/rtem2026/362225
2. Коптєва Г.М., Шелест О.Л. Управління продуктивністю крос-культурних команд у цифровому середовищі: роль HR-платформ. Development Service Industry Management. 2026. №2. С. 128-136. https://doi.org/10.31891/dsim-2026-14(16)
3. Коптєва Г.М. ESG-стратегія як інструмент трансформації бізнес-моделі та формування організаційної відповідальності підприємства. Економічний журнал Одеського політехнічного університету. 2026. №1(35). С. 29-36. https://economics.net.ua/ejopu/2026/No1/29.pdf. DOI: https://doi.org/10.15276/EJ.01.2026.4

Інформаційні ресурси

1. World university ranking Shanghai Jiao Tong University. – URL: http://www.arwu.org/.
2. European Student Bologna Surveys. URL: https://media.ehea.info/file/ESU/32/8/Bologna-With-Student-Eyes_2015_565328.pdf
3. Giiles S. The Most Important Leadership Competencies, According to Leaders Around the World. – URL: https://hbr.org/2016/03/the-most-important-leadership-competencies-according-to-leaders-around-the-world

Система оцінювання

Підсумкова оцінка з освітнього компонента визначається відповідальним лектором за темами, видами занять, тощо у відповідності до силабусу і є інтегральною оцінкою результатів усіх вид навчальної діяльності здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка повинна відображати всі оцінки за складовими навчального процесу з урахуванням їх вагових показників k:

Поточний контроль (практичні, семінарські, лабораторні заняття), k_1	Контрольні роботи (за наявності), k_2	Індивідуальне завдання (за наявності), k_3	Підсумковий контроль (для ОК з іспитом), k_4
0,4	0,3	0,2	0,1

Сума коефіцієнтів повинна складати одиницю: $k_1 + k_2 + k_3 + k_4 = 1$. Підбір вагових коефіцієнтів підсумкової оцінки здійснює розробник курсу.
Розрахунок підсумкової оцінки проводиться за формулою:

$$О = П \cdot k_1 + К \cdot k_2 + І \cdot k_3 + Пк \cdot k_4$$

де: $П$ – середньозважена середня оцінка за поточний контроль
$І$ – оцінка за виконання індивідуального завдання
$К$ – середньозважена оцінка за контрольні роботи
$Пк$ – оцінка за підсумковий контроль

$$\text{П} = \frac{\text{П}_1 \cdot a_1 + \text{П}_2 \cdot a_2 + \ldots + \text{П}_n \cdot a_n}{\sum_{i=1}^{n} a_i}$$

де: a_i - ваговий коефіцієнт за кожне практичне (семінарське) або лабораторне заняття.

$$К = \frac{K_1 \cdot b_1 + K_2 \cdot b_2 + \ldots + K_m \cdot b_m}{\sum_{i=1}^{m} b_i}$$

де: b_i - ваговий коефіцієнт за кожну контрольну роботу.

Поточні оцінки за кожну складову (П, *К*, *І*,…) виставляються за 100-бальною шкалою згідно з положенням «Про критерії та систему оцінювання знань та вмінь і про рейтинг здобувачів вищої освіти» НТУ «ХПІ».

Підсумкова оцінка виставляється відповідно до розрахованої *О* з округленням до найближчого цілого числа в більшу сторону.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.
Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/

Погодження

Силабус погоджено	31.08.2026		**Завідувач кафедри** Наталія ШМАТЬКО
	31.08.2026		**Гарант ОП МОА** Олена ЛІНЬКОВА
	31.08.2026		**Гарант ОП МБ** Олена ЧАЙКОВА
	31.08.2026		**Гарант ОП ПМ** Петро ФОЩІЙ